

Een 'Eemien' fauna van een edelhertgewei ergens uit de Zeeuwse wateren

Frank Wesselingh*

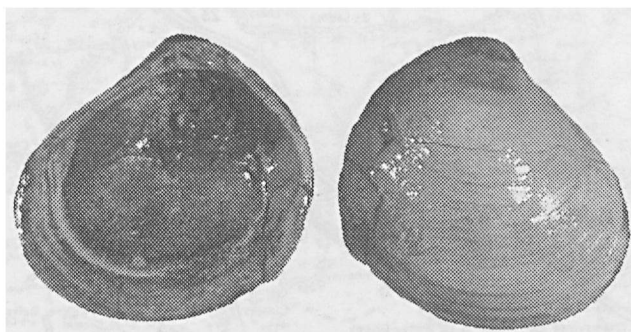
Onlangs kreeg ik uit handen van Klaas Post (Urk) een klein bakje met schelpen en fragmenten. De schelpen, gelig verkleurd, met verkit sediment, waren afkomstig van materiaal dat aan een fossiel Edelhert gewei vast zat. Volgens Klaas kwam het 'ergens uit de Zeeuwse wateren, mogelijk uit de Galgenput nabij Vlissingen' (RDX ca 26.000; RDY ca 386.500). Het was opgevisst door de O229 in april 2003. Of ik iets over de fauna kon zeggen, vooral omdat het gewei veel zwaarder gefossiliseerd was als de normale Eemien botten die hem bekend waren.

Normaal gesproken schrijf ik niet graag over een fauna waarvan de locatie bij benadering onbekend is. Toch bleek de fauna dusdanig aardig, dat er een aantal vragen opdoeken die ik aan u wil voorleggen. De volgende soorten werden gevonden (allen op dezelfde wijze verkit en gelig gekleurd):

Nucula nucleus (Linne, 1758) – 1 fr.
Nucula nitidosa Winckworth, 1931 – 2/2
Mytilus cf. *edulis* Linne, 1758 – 2 fr.
Aquiptecten opercularis (Linne, 1758) – 2/2, 3 fr.
Mimachlamys varia (Linne, 1758) – 1/2, 1/2 juv., 3 fr.
?Flexopecten flexuosus (Poli, 1795) – 1 fr.
Anomia cf. *ephippium* Linne, 1758 – 5/2 juv.
Ostreoidea indet. – 1/2
Goodallia triangularis (Montagu, 1803) – 1
Cerastoderma glaucum (Poiret, 1789) – 2/2, 1 fr.
Cerastoderma edule (Linne, 1758) – 1/2, 2 fr.
Spisula cf. *subtruncata* (Da Costa, 1778) – 1 fr.
Abra alba (Wood, 1802) – 1/2
Scrobicularia plana (Da Costa, 1778) – 1/2
Timoclea ovata (Pennant, 1777) – 1 fr.
Corbicula cf. *fluminalis* (Mueller, 1774) – 1/2
Venerupis cf. *senegalensis* (Gmelin, 1791) – 1/2 def.
Corbula gibba (Olivier, 1792) – 5/2
Peringia ulvae (Pennant, 1777) – 1 fr. *

De fauna wordt gedomineerd door mariene soorten en enkele brakwater/wad soorten (*Cerastoderma glaucum*, *Scrobicularia plana*, *Peringia ulvae*). Verschillende vrij 'warme' soorten komen er in voor (*Nucula nucleus*, *Aquiptecten opercularis*, *Mimachlamys varia*, *Flexopecten flexuosus*, *Timoclea ovata*). De *Corbicula* is ietwat blauwgrijs verkleurd, en daarmee iets anders geconserveerd dan de rest van de fauna. Daarmee kan het zijn dat deze Midden-Pleistocene indicator verspoeld is in de fauna. Wel is de vorm zeer opvallend hoog en scheef. Echter, ik ben niet bekend met Nederlandse Eemien fauna's waarin grote *Aquiptecten opercularis* zijn vertegenwoordigd. De soort is wel van verschillende plekken gemeld van boringen,

met name op de Noordzee (T. Meijer, pers. med.), maar toch komen de grotere kleppen (ca 3 cm) mij vreemd voor. Misschien gaat het dan hier niet om een Eemien fauna maar om een warme fauna uit een eerder verondersteld ouder, Midden Pleistoceen interglaciaal, voorlopig aangeduid als Oostermere interglaciaal en geschat op 235.000 jaar oud (Tom Meijer, pers. med.). De vorm van de *Aquiptecten* is typisch 'modern', dunschaliger met een lagere ribben en een fijnere sculptuur dan de Pliocene exemplaren die in Zeeland zo algemeen voorkomen. Verder is het zo dat we uit de zuidelijke zeegaten weliswaar 'Eemienachtige' fauna's kennen, maar dat deze vrijwel nooit gelig zijn geconserveerd (zoals de fauna's van Retranchement). Mijn vraag is of een van de lezers ooit wel eens vergelijkbaar eenduidige gelige 'Eemien' materiaal is tegengekomen uit opgevisst materiaal van de Zeeuwse kust (dit betreft dus niet alleen de directe omgeving van Vlissingen, omdat het helemaal niet duidelijk is of het materiaal daadwerkelijk uit de Galgeput komt). Het gaat mij erom meer inzicht in de mogelijke herkomst van dit materiaal te krijgen. Graag hoor ik als u iets vergelijkbaars bent tegengekomen in uw zoektochten!

Corbicula cf. *fluminalis* (Mueller, 1774).
 Exemplaar is ca 9 mm hoog.

Met dank aan Tom Meijer (NITG-TNO, Utrecht) en Peter Moerdijk (Middelburg) voor de discussie over deze fauna en Klaas Post (Urk) voor het ter beschikking stellen van het materiaal.

*Frank Wesseling, Naturalis, Postbus 9517, 2300 RA, Leiden [wesselingh@naturalis.nl]